

Основно училище "Иван Вазов" – Силистра

7500 Силистра, ул. "Добрич" 76, телефон/факс: 086 / 82 40 27,
e-mail: info-1900514@edu.mon.bg

Утвърждавам: ..Trendafilova
Росица Трендафилова
Директор на ОУ „Иван Вазов“

Rositsa Paneva
Trendafilova
2026.10.13
08:13:34+03'00'

П Р О Г Р А М А

ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА УЧЕБНАТА 2026 - 2027 ГОДИНА

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогически съвет с Протокол №1/01.10.2026 г. и утвърдена със Заповед №107/02.10.2026 г. на Директора на ОУ „Иван Вазов“, гр. Силистра

I. Общи положения

Съгласно чл. 15, ал. 4 на *Наредба № 13 от 21. 09. 2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование*, настоящата програма е институционалната политика за подкрепа и осъществяване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в ОУ „Иван Вазов“.

Съгласно чл. 64, ал.1, т.1, от Правилника за дейността на училището, програмата се изготвя за период от пет години.

Съгласно чл.64 от Правилника за дейността на училището училищната програма е приета на заседание на ПС с протокол №1/01.10.2026 г. и утвърдена със Заповед №107/02.10.2026 г. на Директора на ОУ „Иван Вазов“, гр. Силистра

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са насочени към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда. Настоящата програма определя политиката на ОУ „Иван Вазов“ при обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, което се реализира в процеса на придобиване на всички видове училищна подготовка. Съобразена е с реализацията на основните цели, залегнали в Стратегията за развитие на ОУ „Иван Вазов“.

II. Цели

1. Осигуряване на качествено и приобщаващо образование за всички ученици и изграждане на съвременна и адаптирана към образователните потребности среда.
 - 1.1. Формиране на ключови компетентности, заложен в програмите учебните предмети.
 - 1.2. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик.
 - 1.3. Повишаване резултатите на учениците на НВО.
 - 1.4. Изграждане и обучение в STEM център и STEM кабинети.
 - 1.5. Развитие на способностите и талантите у учениците.
 - 1.6. Формиране на национално самосъзнание, национална идентичност, национално самочувствие, национална гордост, национално достойнство.
 - 1.7. Инициране на дейности за развитие на физическата активност и спорта сред учениците.
 - 1.8. Оказване подкрепа за учениците с изяви дарби.
 - 1.9. Ритуализация на училищния живот.
2. Усъвършенстване и кариерно развитие на педагогическите специалисти.
3. Изграждане на учениците като самостоятелни и активни личности, които отстояват общочовешките ценности, участват в социалния живот по отговорен и ефективен за себе си и обществото начин. Изразяват обосновано и критично гражданската си позиция. Вземат самостоятелни решения.
4. Утвърждаване на устойчива училищна среда, която включва демократична и здравословна среда, свободна от различни форми на агресия и дискриминация. Диалогична среда за представителите на различните културни общности, включително и чрез формите на ученическо участие и самоуправление.
5. Поддържане на позитивен психологически климат и възможност за избор, свързан със здравето, екологията, гражданско участие, межкултурна толерантност, взаимно разбиране, зачитане и уважение.
6. Формиране на умения и нагласи за толерантни взаимоотношения в мултикултурна среда и зачитане на етническите различия в културата, религиите и ценностите.

III. Подходи, начини и форми на осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в училище, се осъществява:

1. Във всички видове училищна подготовка – общообразователна и разширена. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в процеса на придобиване на разширена подготовка се осъществява интегрирано. Реализира се чрез усъвършенстване на отделни ключови компетентности чрез изучаване на общообразователни учебни предмети в рамките на избираемите учебни часове. Придобиване и надграждане на ключови компетентности в часовете за разширена подготовка по математика, български език и литература, човекът и обществото, се осъществява чрез съчетаване на традиционни и иновативни методи за постигане на по-високи резултати на външното оценяване в IV и VII клас. Осигуряване на качествено образование, отговарящо на индивидуалните възможности и потребности на учениците със специални образователни потребности.
2. В часа на класа - по план за часа на класа, изготвен от класния ръководител

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ОРГАНИЗИРАНЕ НА ЧАСА НА КЛАСА

НАПРАВЛЕНИЕ	КЛАС						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	2	2	2
Безопасност и движение по пътищата	9	6	6	6	5	5	5
Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	4	4	4	4	5	5	5
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1	2	2	2
Кариерно ориентиране	-	-	-	1	-	-	1
Превенция и противодействие на корупцията	-	-	-	-	1	1	1
Електронно управление и медийна грамотност	-	-	-	1	1	1	1
ОБЩО:	20	17	17	19	22	22	23

**Посочен е минималният брой часове за занимания и дейности по посочените тематични области. В зависимост от спецификата на класа, възрастта на учениците и конкретния контекст е възможно и комбиниране на теми и дейности от различни тематични области.*

**В остатъка от часове, предвидени за часа на класа, се осъществяват занимания и дейности, свързани с гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, за развитие на класа като общност, за ученическото самоуправление и др.*

Съобразно целите заложили от рамковите изисквания при организиране на часа на класа и приоритетите на училището в първи клас, са увеличени часовете за патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие с 2 часа и часовете за безопасно движение по пътищата с 5 часа. В пети клас са увеличени часовете за патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие с 2 часа, толерантност и интеркултурен диалог с 2 часа и превенция на насилието,

справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти с 2 часа. В седми клас е увеличен броя на часовете за патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие с 3 часа.

3. В рамките на целодневната организация на учебния ден;

- 3.1 В часовете за организиран отдых и физическа активност, учениците поддържат своята двигателна активност, формират умения за култура на хранене и здравословен начин на живот. Формират основни умения по предприемачество за постигане на основните цели на образователната система в условията на пазарна икономика;
- 3.2 В часовете за самоподготовка се предоставя подкрепа за личностното развитие на учениците чрез допълнително обучение за затвърждаване и надграждане на знанията и преодоляване на обучителните затруднения на учениците;
- 3.3 В часовете за занимания по интереси се осъществяват дейности, които формират патриотично възпитание, национално самосъзнание и общочовешки ценности – запознаване с постиженията на известни български личности, творци, изобретатели, опознаване на природата и историческите забележителности. Дейности, отразяващи българските традиции и обичаи и запознаване с традициите и обичаите на други етноси и народи. Възпитаване на навици и отговорности по опазване на околната среда чрез грижа за природата, разделно събиране и рециклиране на отпадъци, икономично разходване на водата и другите природни ресурси.

4. Дейности на ученическото самоуправление

Наредба №13/21.09.2016 г. чл.17, ал.1 подкрепя инициативността и участието на учениците в подходящи за възрастта им демократични практики. Органите на ученическо самоуправление и представителство са регламентирани в глава III, раздел I, чл. 54 от Правилника за дейността на училището.

Ученическите съвети на паралелките в прогимназиален етап се избират за една учебна година и включва минимум трима ученици, които се избират по време на часа на класа чрез открито или тайно гласуване. Той организира провеждането на дейностите на паралелката. Подпомага се от класния ръководител.

Училищният ученически съвет /УУС/ на училището се избира за една учебна година и включва по един представител на ученическите съвети на паралелките от съответния клас, избран от тях. Провежда заседания, свикани от председателя на съвета, най-малко веднъж в месеца. Подпомага се от директора на училището. Педагогическият съветник подпомага дейността на училищния ученически съвет.

4.1 Изборът и дейността на ученическите съвети се извършва съгласно рамковите изисквания за създаване и функциониране на ученически съвети, Приложение №6 към чл. 17, ал. 2 от Наредба №13/21. 09. 2016 г.;

4.2 Утвърждава формите и правилата на ученическо самоуправление в училището;

4.3 Прави предложения пред директора и педагогическия съвет относно правата на учениците – награди, санкции, кампании;

4.4 Мотивира и подпомага учениците да участват активно в процеса на вземане на решения, касаещи ученическия живот и училищната общност;

4.5 Участва при изработване на годишния план за часа на класа и Правилника за дейността на училището;

4.6 Посредничи в разрешаването на възникнали проблеми и конфликти в училището.

- 4.7 Подпомага повеждането на училищните изяви;
4.8 Подпомага организирането на общоучилищни дейности, кампании, акции.

Членове на училищния ученически съвет за учебната 2026-2027 г.

Председател: Александър Светлинов Савов - 7. Б

Членове:

Виктория Драгомирова Маринова - 5. А

Евелин Яворова Стойчева - 5. Б

Йоана Сребринова Бобчева – 5. В

Стела Венциславова Вълева – 6. А

Александър Георгиев Здравков – 6. Б

Александра Николова Георгиева – 6. В

Максим Миленов Михов – 6. Г

Светломир Мирославов Мечков - 7. А

Максим Ивайлов Иванов – 7. В

Дейности от плана на училищния ученически съвет през 2026/2027 учебна година

Дейности	Участници
Изработване на правилник за дейността на УУС и годишен план с график	10 ученици, /членове на уч. съвет/
Избор на председател на УУС и член на Общински училищен парламент	10 ученици
Посещение на детски театрални постановки и филми, подходящи за деца и ученици	Всички ученици I-VII клас, учители НЕ и учители ПЕ, педагогически съветник
Провеждане на дейности по отбелязване на 01.11.- Деня на народните будители	Всички ученици I-VII клас, учители НЕ и учители ПЕ
Участие в отбелязване на годишнината от обесването на В. Левски с различни инициативи	Всички ученици I-VII клас, учители НЕ и учители ПЕ
Провеждане на Ден на розовата фланелка-превенция на агресията и тормоза в училище	Всички ученици I-VII клас, учители НЕ и учители ПЕ
Отбелязване на националния празник на Република България.	Всички ученици I-VII клас, учители НЕ и учители ПЕ
Участие в инициативите и дейностите, организирани от училището, за честване на патронния празник на училището.	Всички ученици I-VII клас, учители НЕ и учители ПЕ
Отбелязване на Деня на Земята - 22. април-чрез организиране на акция за почистване на двора на училището и района около него.	Всички ученици I-VII клас, учители НЕ и учители ПЕ
Организиране и провеждане на Деня на ученическото самоуправление.	Всички ученици I-VII клас, учители НЕ и учители ПЕ,
Подготовка на информационно табло с материали за професионалното ориентиране на учениците от 7. клас.	4 ученици /членове на уч. съвет/
Среща с полицаи от Пътна полиция свързана с безопасността на движението по пътищата.	Всички ученици I-VII клас, учители НЕ и учители ПЕ
Изработване на карта за безопасни маршрути до училище.	Учители ПЕ I-IV клас
Изработване на постери и рисунки под мотото: „Път без опасност“	Всички ученици I-VII клас, учители НЕ и учители ПЕ

5. Ритуализация на училищния живот

5.1 Училището организира свои училищни чествания и ритуали в следните случаи:

- 5.1.1. Откриване и закриване на учебната година и посрещане, издигане на националния флаг на Република България, изслушване на националния химн, посрещане и изпращане на знамената;
- 5.1.2. Тържество за 1 ноември – Ден на народните будители;
- 5.1.3. Патронен празник на училището – посрещане и изпращане на училищното знаме, изслушване на националния химн;
- 5.1.4. Поддържане на кът, посветен на значими национални и международни дати;
- 5.1.5. Обновяване на музейна експозиция на втория етаж, отразяваща постижения на учениците през годините;
- 5.1.6. Връчване на удостоверенията за завършен начален етап;
- 5.1.7. Награждаване на отличили се ученици и учители;
- 5.1.8. Връчване на поздравителни адреси и награди на изявени ученици през учебната година;
- 5.1.9. Връчване на годишните награди и свидетелствата за основно образование на завършващите ученици в VII клас;

5.2 Участия в чествания, организирани от Община Силистра:

- 5.2.1 Фестивал на коледарските групи "Стани, Нине, господине";
- 5.2.2. 10 февруари – Освобождението на Силистра;
- 5.2.3. 19 Февруари – Обесването на Васил Левски;
- 5.2.4. 3 март – Ден на Освобождението на България;
- 5.2.5. Рецитаторски конкурс „С България в сърцето“;
- 5.2.6. Участие в празничното общинско шествие по случай 24 май – Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност

5.3 Училищен химн, знаме, символи, униформи:

- 5.3.1. Училището има цялостна ученическа униформа с отличителен знак – емблема на училището: светло сини блузки, поличка и суитчър за момчетата; панталон (тъмно син), суитчър и светло сини блузи за момчетата;
- 5.3.2. Поддържане на кът със знамето на Република България, Европейския съюз и училищното знаме;
- 5.3.3. Поддържане на барелефа на Иван Вазов на фасадата на училището;
- 5.3.4. Провеждане на дейности за създаване на химн на училището.

6. Дейности за подкрепа на мултикултурна среда:

- 6.1 Осигуряване на добър микроклимат в паралелките, в които се обучават ученици с различна етническа принадлежност;
- 6.2 Приобщаване на учениците с различна етническа принадлежност към общността на паралелката чрез включването им в различни инициативи;
- 6.3 Даване възможност за себеизява на децата с различна етническа принадлежност в извънкласни форми, дейности по интереси; запознаване с обичаите и традициите на други етноси, които живеят в нашата страна.

7. Дейности за развитие на компетентностите на педагогическите специалисти и обмен на добри практики

- 7.1 Включване на педагогическите специалисти в квалификационни курсове, семинари, практикуми, тренинги, уебинари по плана на РУО и предлагани от други външни организации;
- 7.2 Екипна работа на учителите за интегриране на учебното съдържание;
- 7.3 Провеждане на интердисциплинарни уроци, открити уроци, майсторски класове;

7.4 Интегриране на дигиталната и медийна грамотност в обучението по учебни предмети.

8. Създаване и събиране на учебни ресурси

8.1 Материали от вътрешноинституционална квалификация и тематични педагогически съвети;

8.2 Разработки от открити уроци, презентации;

8.3 Разработени класни и групови проекти;

8.4 Поддържане и обновяване на библиотечния фонд в училищната библиотека на учебна литература, помагала, сборници, речници и др.;

8.5 Набор от задачи от организирани и проведени традиционни за училището състезания;

8.6 Материали от литературни конкурси, рисунки, макети, постери;

8.7 Разработени ученически проекти, доклади и презентации по различните учебни предмети;

8.8 Набор от снимки и клипове от дейността на училището – училищни празници и тържества, състезания, конкурси, спорни дейности и базари.

9. Работа по проекти и Национални програми:

9.1 НП „Ученически олимпиади и състезания“, модул 2 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученически олимпиади“ – три групи по гражданско образование, от които една в начален етап и две в прогимназиален етап;

9.2 Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“ по Програма „Образование“ 2021 – 2027– осигуряване на допълнителна подкрепа на ученици с изяви дарби; квалификация на педагогически специалисти;

9.3 НП „Заедно в изкуството и спорта“ – групи в областта на музикалното и танцовото изкуство и в спорта;

9.4 НП „Компетентности на фокус“

9.5 НП „Квалификации на педагогическите специалисти“, Модул 1 „Продължаваща квалификация за повишаване на компетентностите на учители, директори и други педагогически специалисти и подкрепа на новоназначени учители и директори.

9.6 Занимания по интереси по Наредбата за приобщаващо образование.

10. Екип за реализиране на програмата (по чл. 19 на Наредба 13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование)

За координиране при прилагането на училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в ОУ „Иван Вазов“ отговаря следният работен екип:

Председател: Невяна Маринова – учител в начален етап

Членове: Живка Жекова, старши учител в начален етап

Пламена Павлова, старши учител ГЦОУД в начален етап

Елица Рангелова, учител по природни науки

Мая Христова, учител по английски език

Живко Димов, старши учител по история и цивилизации

Милена Джамбазова, старши учител ГЦОУД в прогимназиален етап

IV. Начин на отчитане и индикатори за изпълнението на програмата

1. Изпълнението на програмата се отчита периодично на педагогически съвет в края на първия учебен срок и в края на учебната година.

2. Информация може да бъде предоставена при поискване от управляващите органи или при необходимост.

3. Индикатори за изпълнението на програмата:

- 3.1 Броят на групите за занимания по интереси по проекти, национални програми и по Наредбата за приобщаващо образование;
- 3.2 Броят на групите по НП“ Ученически олимпиади и състезания“ и други национални програми;
- 3.3 Брой ученици участвали и класирали се на призови места на олимпиади, състезания, конкурси и спортни турнири;
- 3.4 Брой реализирани проекти, свързани с гражданското, екологичното, здравното и интеркултурното образование;
- 3.5 Брой ученици получили обща и допълнителна подкрепа;
- 3.6 Брой квалификационни форми, в които са участвали учителите през учебната година.
- 3.7 Брой дейности, проведени във връзка с гражданското, екологичното, здравното и интеркултурното образование.

V. План на дейностите за изпълнение на целите на програмата

№	Наименование на дейностите	Вид и кратко описание на дейността (изложба, конкурс, спортен празник, викторина, игри, състезание, открит урок, дейност на ученическия съвет, час на класа, проектна дейност и др.)	Време на провеждане	Отговорник/екип за реализиране на дейностите	Участници - прогнозен брой (ученици – вкл. и ученически съвет, учители, родители, др.)
1.	Повишаване на качеството на образование чрез използване на различни образователни технологии.	Викторина, дидактическа игра, състезание, конкурс, спортен празник, проектни дейности	През учебната година	Всички учители Ресурсен учител Логопед Психолог	Ученици – 544 Учители – 60 Логопед – 1 Психолог – 1 Педагогически и съветник – 1 Родители – 250
2.	Поставяне на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.	Викторина, дидактическа игра, състезание, конкурс, спортен празник, проектни дейности, ученическо самоуправление	През учебната година	Всички учители Ресурсен учител Логопед Психолог	Ученици – 100 Учители – 60 Логопед – 1 Психолог – 1

3.	Добри практики - интердисциплинарни уроци, състезания, тържества и др.	Викторина, дидактическа игра, състезание, конкурс, спортен празник, проектни дейности, ученическо самоуправление	През учебната година	Всички учители Ресурсен учител Логопед Психолог	Ученици – 300 Учители – 20 Логопед – 1 Психолог – 1 Родители – 300
----	--	--	----------------------	--	--

4.	Сформиране на групи по гражданско образование и БЕЛ по НП „Ученически олимпиади и състезания“ и изработване на проекти.	Проектна дейност	През учебната година	Искра Добрева Иванка Стойчева Нежля Бейтула Теменужка Русева	Ученици – 18 Учители – 3 Родители – 18
5.	Сформиране на групи за занимания по интереси в тематично направление – Дигитална креативност, Природни науки, Математика, Технологии, Изкуства и култура, Гражданско образование, Екологично образование и здравословен начин на живот, Спорт и развитие на способностите и талантите у учениците.	Изложба, конкурс, спортен празник, викторина, игри, състезание, открит урок, тържество, концерт	През учебната година	Ръководители на групи	Ученици – 251 Ръководители на групи за занимания по интереси – 15
6.	Реализиране на дейности подпомагащи кариерното развитие на учениците.	Срещи с родители, изработване на материали свързани с желаната професия.	През учебната година	Класни ръководители – IV и VII клас	Ученици – 130 Учители – 8 Родители – 80
7.	Дискусии и беседи по теми, свързани с българските традиции и обичаи. Честване на национални и официални празници.	Беседи в час на класа, изложба, състезание, открит урок, тържество, концерт	През учебната година	Класни ръководители Учители по човекът и обществото. Учител по история и цивилизации Ръководител и на групи за занимания по интереси Учители ГЦОУД	Ученици – 544 Кл. р-ли – 25 Ръководители на групи за занимания по интереси – 15 Учители ГЦОУД – 19 Родители – 200

8.	Дейности, свързани с ритуализация на училището.	Тържества, конкурси, изложби	През учебната година	Учители Ресурсен учител Логопед Психолог	Ученици – 544 Учители – 59 Родители – 200
9.	Организиране на училищни инициативи, подкрепящи толерантността, социалната чувствителност и правата на човека за 16 ноември – Международен ден на толерантността; Ден на розовата фланелка; 10 декември – Международен ден за правата на човека	Изложба, викторини, къртове, постери, беседи в час на класа, събиране на дрехи, обувки, ученически пособия и др.	През учебната година	Класни ръководители Учители ГЦОУД Училищен ученически съвет	Ученици – 544 Учители – 50 Родители – 26
10.	Ден на самоуправлението	Ролеви игри	През учебната година	ЗДУД Учители ПЕ	Ученици – 50 Учители – 20

11.	Дейности, свързани с опазване на околната среда - Отбелязване на 22 март - Ден на водата; 22 април - Ден на Земята; 5 юни - Световен ден на околната среда	Изложба, викторина, беседа в час на класа	През учебната година	Кл. р-ли Учители ГЦОУД Училищен ученически съвет	Ученици – 380 Учители – 26 Родители – 100
12.	Включване в дейности заложенн в училищния спортен календар и спортния календар на община Силистра.	Индивидуални и групови състезания.	През учебната година	Учител по ФВС Учители НЕ	Ученици – 380 Учители – 20 Родители – 150
13.	Дейности за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти. Вътрешна и външна квалификация.	Семинари, курсове, обучения, следдипломни квалификации.	През учебната година	Директор Зам.- Директор по УД РУО	Учители – 60 Логопед – 1 Психолог – 1 Педагогически съветник – 1